

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Czeglédy és Társai Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző: dr. Fodor Tímea ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző: dr. Kovács Loránd ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve Szerkesztősége (I.rendű alperes címe.) I. rendű és a II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. május 15. napján kelt - 6. sorszám alatt kijavított - 33.P.21.377/2018/4. számú ítélete ellen az alperes részéről 5. sorszám alatt előterjesztett és Pf/3. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000,- (tízezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000,- (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű alperes által szerkesztett és a II. rendű alperes által kiadott ...hu weboldalon 2018. március 7-én „...: Káoszt hozna az ellenzék győzelme” címmel cikk jelent meg, mely az alábbiakat tartalmazta: ...: Káoszt hozna az ellenzék győzelme - Videó.

Tájékoztatott a cikk arról, hogy káosz, válság, elhúzódó tárgyalások és új választás jönne egy ellenzéki győzelem után - ezt ismerte el felperes neve egy rádióinterjújában. A ... elnöke szerint ez nem lenne probléma, hiszen más országok is kibírták már stabil kormány nélkül. Közölte a szerző, hogy ha az ellenzék nyerne áprilisban, meg kellene ismételni a választást - ezt is elmondta a felperes a ... Rádióban. A felperes szerint erre azért kerülne sor, mert az ellenzéki pártok képtelenek lennének megegyezni egymással. Azt is leszögezte, hogy ő egy ilyen helyzetet győzelemként élne meg. Arra a felvetésre, hogy egy ilyen válság súlyosan megviselné Magyarországot, a felperes mindössze annyit mondott, hogy ez nem probléma, hiszen például Németország is hónapokig volt stabil kormány nélkül.

A felperes keresetében olyan tartalmú helyreigazítás közzétételére kérte kötelezni az I. rendű alperest a sérelmezett médiatartalomhoz hasonló módon és terjedelemmel; közvetett és/vagy közvetlen kommentár nélkül; a www.....hu honlapon olyan módon, hogy a lenti helyreigazító közlemény az eredeti linken a cím alatt a lead felett; legalább 30 napig, illetve addig, amíg az eredeti kifogásolt cikk hozzáférhető, valamint a www.....hu kezdő oldalának legelején ugyanolyan

módon, ugyanakkora betűméretben és ugyanolyan betűtípusban, ahogyan a sérelmezett cikk címe a kezdő oldalon megjelenítésre került, jelenjen meg az alábbi cím „Helyreigazítás: felperes neveről valótlan híreszteltünk:

„Helyreigazító közlemény: 2018. március 7. napján a www....hu online felületünkön közzétett »...: Káoszt hozna az ellenzék győzelme« című online cikkünkben valótlanul híreszteltük, hogy felperes neve arról beszélt, hogy egy ellenzéki győzelem után káosz és válság jönne."

Az alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Azzal védekeztek, hogy nem tettek valótlan tényállítást. A cikket egy videó beágyazással közölték, amely egy rádióinterjú részletet tartalmaz, és ebben egy riporter beszélget a felperessel. Álláspontjuk szerint a rádióbeszélgetésből levonható volt ez a következtetés, hogy káosz következik abban az esetben, ha az ellenzék nyer. Álláspontjuk szerint a beszélgetésből egyértelmű, hogy a felperes semmiképpen sem kormányzásra, hanem egy új választásra, egy káoszra, egy válságra számít. Érvelésük szerint ebből ez az újságírói vélemény levonható volt, ezért nincs helye helyreigazításnak.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy a 2018. március 7. napján a www....hu internetes oldalon megjelent „...: Káoszt hozna az ellenzék győzelme" című cikkhez hasonló módon és terjedelemben, közvetett és/vagy közvetlen kommentár nélkül, www....hu weboldalon, az eredeti linken a cím alatt, a lead felett legalább 30 napig, illetve addig, míg az eredeti kifogásolt cikk hozzáférhető a kezdő oldalának legelején ugyanolyan módon, ugyanakkora betűméretben és ugyanolyan betűtípusban, ahogyan a sérelmezett cikk címe a kezdő oldalon megjelenítésre került, jelenjen meg az alábbi cím és helyreigazító közlemény: „Helyreigazítás: felperes neveről valótlan híreszteltünk." „Helyreigazító közlemény: 2018. március 7. napján a www....hu online felületünkön közzétett »...: Káoszt hozna az ellenzék győzelme« című online cikkünkben valótlanul híreszteltük, hogy felperes neve arról beszélt, hogy egy ellenzéki győzelem után káosz és válság jönne."

Kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 30.000 forint plusz áfa költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 forint eljárási illetéket.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában ismertette döntésének alapjaként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 495. § (1) bekezdését, 496. § (1) bekezdését, Magyarország Alaptörvényének (Alaptörvény) IX. cikk (1), (2), (3) bekezdését, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (1), (2), (3) bekezdését, 10. §-át, 12. § (1), (2) bekezdését. Részletesen ismertette a PK 12. számú állásfoglalást, PK 13., 14. és 15. számú állásfoglalások rendelkező részeit. Az Alkotmánybíróság gyakorlatából kiemelte a 30/1992. (V. 26.) AB határozatának indoklását, mely szerint a szabad véleménynyilvánításhoz való jog olyan kiemelt fontosságú alkotmányos alapjog, amely csak kivételesen indokolt esetben korlátozható. Az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB határozatának indokolási részleteire is utalt.

Kiemelte, hogy a PK 12. számú állásfoglalásra figyelemmel a cikk, illetve a közlemény teljes tartalmát figyelembe véve kellett megítélnie azt, hogy a cikkben történt-e valótlan tényállítás, illetve az alperesek a valóságot hamis színben tüntették-e fel.

Fentiek alapján úgy ítélte meg, hogy az alperesi cikkben megjelentek teljes egészében tényállításnak minősülnek, ezért azt vizsgálta, hogy a fenti tényállítások megfelelnek-e a valóságnak. Értékelte, hogy az alperes bemutatta a rádióbeszélgetést, amellyel igazolni kívánta, hogy a beszélgetésből levonható volt az a következtetés, hogy a felperes káoszra, válságra számít. Nem fogadta el azonban az elsőfokú bíróság az erre alapított védekezést. A cikkben ugyanis konkrét állítás jelent meg azáltal, hogy a cikk úgy tálalta a vitatott, kifogásolt szöveget, mintha azt a felperes mondta volna. Ezzel továbbá cáfolható volt az az alperesi védekezés is, miszerint a kifogásolt tartalom újságírói következtetés. Kifejtette, hogy abban az esetben lehetne következtetés, ha ezt a portál, mint

véleményt közölte volna. Mindezek alapján úgy ítélte meg, hogy az alperes a cikkben megjelentek valóságtartalmát nem bizonyította, ezért a keresetnek helyt adott és az alperest a rendelkező részben foglalt tartalmú helyreigazító közlemény közzétételére kötelezte a PK 15. számú állásfoglalás alkalmazásával.

A perköltségről a Pp. 81. § (1), (2) bekezdése és 82. § (1), (2) bekezdése, valamint a 83. § (1), (2) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést. Kérték az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását.

Fellebbezésüket arra alapították, hogy az elsőfokú bíróság ítélete sérti az Smtv. 12. § (1) bekezdését, mivel az alperesek valótlan tény nem híreszteltek. A felülbírálati jogkör gyakorlását a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja alapján kérték.

Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság nem megfelelően értékelte a rádióműsorban folytatott beszélgetést, ami a sérelmezett közlés alapja. Kiemelték, hogy a beszélgető felek egyértelműen instabil helyzetről beszélgetnek, mely hónapokig elhúzódhat és Magyarországot súlyosan megviselné. A riporter előbb felvázolta, majd felperes megerősítette, és kifejtette, hogy a kisebbségben lévő ügyvezető kormánnyal egy masszív ellenzéki parlamenti többség állna szemben. Az alperes megítélése szerint a felperes valójában elismerte, hogy válság és káosz jönne.

A bizonyítékként bemutatott rádióinterjú alapján az alperes kellő alappal fogalmazta meg az értékítéletét, hogy felperes szerint káosz és válság jönne.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló tényeket helyesen értékelve és a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megfelelően alkalmazva hozta meg az ítéletét.

Kiemelte, hogy a sérelmezett közlés valótlan tényállítás, hiszen nem felel meg a valóságnak, hogy a felperes arról beszélt volna, hogy káosz lesz, ha az ellenzék nyer a választásokon. Ezzel szemben csupán annyit mondott, hogy elhúzódó koalíciós tárgyalások, új választás, és átmeneti parlamenti kormányzás várható. Nem lényegtelen, hogy az alperes hogyan számolt be a rádióinterjú tartalmáról. Az I. rendű alperesnek, mint sajtószervnek meg van a joga ahhoz, hogy értékelje a felperesi rádióbeszélgetés tartalmát, abból következtetéseket vonjon le, saját értelmezéssel lássa el az elmondottakat, ahhoz azonban nem volt joga, hogy felperesnek tulajdonítson olyan közlést, amelyet ténylegesen nem mondott.

A rádióbeszélgetésből egyértelmű, hogy nem ismert el a felperes káoszt, illetve válságot, egészen másról beszélt az interjúban. A felperes a riportban pusztán latolgatta a lehetőségeket, hogy mire lehet számítani ellenzéki győzelem esetén. Kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy erről nem kíván nyilatkozni, mert április 9-én majd számon kérhetik tőle, utalva arra, hogy a választást követően lehet csak erre biztosat mondani. Utalt a Fővárosi Ítélőtábla egyik jogerős döntésére, amely alapján, ha egy sajtótermék azt közli, hogy a nyilatkozattevőnek mi a véleménye, elképzelése egy adott ügyet illetően, akkor ez önmagában tényállítás, mert bizonyítható, hogy a nyilatkozattevő milyen tartalmú elképzelését, belső meggyőződését hangoztatta, mellyel összefüggésben van helye sajtóhelyreigazításnak.

Nem használta a felperes az instabil időszak kifejezést sem, azt a beszélgetőpartnere használta, de ezt még ő is visszavonja pár mondattal később. Felperes nem tett olyan nyilatkozatot, hogy szerinte káosz, válság jönne ellenzéki győzelem esetén. Mindezek alapján kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását.

A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A fellebbezés nem alapos.

Az alperesek tévesen jelölték meg a felülbírálati jogkört megalapozó jogszabályhelyként a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontját, mivel az elsőfokú bíróság nem alkalmazott mérlegelést lehetővé tevő anyagi jogi rendelkezést. A fellebbezés indokaiból és a felülbírálati jogkört megalapozó tények előadásából azonban megállapítható volt a kért felülbírálat iránya, a Pp. 110. § (3) bekezdésére figyelemmel, ezért nem volt akadálya a fellebbezés érdemi elbírálásának.

A fellebbezésre tekintettel a másodfokú bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia a megállapított tényekből levont következtetések, jogalkalmazás körében [Pp. 369. § (3) bekezdés c) pont], hogy az elsőfokú bíróság a PK 12. számú állásfoglalást és az Smtv. 12. § (1), (2) bekezdésében foglaltakat megfelelően alkalmazta-e, az interjút megfelelően értékelte-e, vagy okszerű újságírói véleményt minősített tényállításnak. Helyes-e továbbá az az elsőfokú bírósági álláspont, hogy a felperes által az interjúban előadottakat nem lehet káosznak, válságnak interpretálni.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg azzal a pontosítással, hogy a ...hu egy Smtv. 1. § 6. pontja szerinti internetes sajtótermék, általában egy weboldal szerkesztőségével szemben nem érvényesíthető sajtó-helyreigazítási igény az Smtv. 12. § (2) bekezdése, és a Pp. 495. § (1) bekezdés alapján.

Az elsőfokú bíróság az irányadó jogszabályokat helyesen jelölte meg, és azokat helyesen alkalmazta. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével és kisebb kiegészítésekkel annak indokaival is egyetértett.

A másodfokú bíróság a fellebbezésre tekintettel az alábbiakat emeli ki.

A sérelmezett részleteket az elsőfokú bíróságnak a PK 12. számú állásfoglalás alapján, a cikk egészét és a kialakult közfelfogást figyelembe véve, az átlagolvasó értelmezése szerint kellett vizsgálnia. A cikkbe ágyazott videót nem minden olvasó tekinti meg, ezért azt kellett értékelni, hogy a szöveg önmagában tartalmaz-e a sérelmezett tartalommal tényállítást. Ez alapján az állapítható meg, hogy az átlagolvasó a kifogásolt részt úgy értelmezi, mintha a felperes nemcsak azt jelentette volna ki a rádió interjúban, hogy ellenzéki győzelem esetén új választást kell tartani, mert az ellenzéki pártok nem fognak tudni megegyezni, hanem arról is nyilatkozott, hogy ez káoszt és válságot idéz elő. A cikk szerkezete ezt megerősíti, a cikk bevezetőjében az „ezt ismerte el” fordulat felsorolásánál a felperes által valóban megtett kijelentések (elhúzódo tárgyalások, új választás) mellett a „káosz” és a „válság” kifejezéseket szerepeltették. A következő mondatban az „ezt is mondta” kifejezés szintén azzal az értelemmel bír, mintha korábban is a felperes szavait idéznék és az idézet folytatódik. A cikk egészéből nem derül ki, hogy mi az, amit a felperes mondott, és mi az, ami már az újságíró értékelő következtetése. A videót nem minden olvasó tekinti meg, ezért annak tartalma a helyreigazítás szükségessége körében nem értékelhető.

A fentiekre tekintettel a perbeli cikkben az átlagolvasó úgy értelmezi a szöveget, mintha a kifogásolt részletek a felperes kifejezett gondolatait, kijelentéseit tartalmaznák, amelyek ezáltal ebben a szövegösszefüggésben, a cikk egészére is figyelemmel tényállításként és nem a felperes kijelentései alapján alkotott értékelő következtetésként jelentek meg, különösen pedig nem az újságíró következtetéseként.

Közömbös ennél fogva, hogy a felperes által folytatott, a riporter nyilatkozatait is magában foglaló, kivonatolt beszélgetés egészének lehet-e olyan értékelést adni, miszerint a felperes a riporter

felvetéseire adott válaszai alapján az instabil helyzetet, az országot megviselő állapotot nem zárta ki, elismerte egy válság, illetve káosz bekövetkezésének lehetőségét. Ennek a típusú vizsgálatnak akkor van létjogosultsága, ha a szövegből az átlagolvasó számára is kitűnik a kifogásolt részletek kapcsán, hogy a sajtószerv nem a felperes nyilatkozatát közli, hanem az interjúban elhangzott kérdésekre adott válaszok értékelő bemutatását adja. Az érintett írás azonban a fentebb kifejtettek szerint nem ilyen tartalmú volt.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg azt is, hogy a felperes a káosz, válság kifejezéseket, illetve ehhez hasonló szavakat nyilatkozatában nem használta. Az interjú perben értékelt kivonata alapján, a riporter kérdéseire adott válaszaiból is azt a következtetést lehetett csak levonni, hogy ellenzéki győzelem esetén elhúzódó kormányalakításon, sikertelen kisebbségi kormányzáson és új választás valószínűségén túl nem kívánt a felperes egyéb következményt prognosztizálni, elismerni. Még akkor sem, ha esetleg sokak számára az ellenzéki pártok koalícióképtelensége miatt elhúzódó kormányalakítás a koalíciós válsaggal, a kiélezett belpolitikai helyzet miatti a kisebbségi kormányzással teremtett állapot a káosszal egyenlő. Az alperes káosz, válság elismerésére vonatkozó - felperesnek tulajdonított - perbeli közlését ezért valótlan tényállításnak minősítet, amelyre tekintettel az alperes az Smtv. 12. § (1) bekezdés alapján helyreigazításra volt köteles.

Kétségtelen, hogy az alperes sajtóközleménye közügyre vonatkozott, és a Ptk. 2:44. §-a, illetve az alperes által idézett alkotmánybírósági határozatok alapján a közügyekkel összefüggő véleménynyilvánítás szabadsága kiemelt védelme alatt állt. Az alperes véleménynyilvánítási szabadságába az beletartozik, hogy a rádióban nyilatkozó közszereplő felperes gondolatait, véleményét bemutassa, és azt értékelje, abból következtetéseket vonjon le. A 7/2014. (III. 7.) AB határozatban foglalt közügyekre vonatkozó szabad véleménynyilvánítás kiemelt védelme sem teszi azonban lehetővé a sajtó által más nyilatkozatának olyan félreérthető kiegészítését, amiből nem tűnik ki az átlagolvasónak, hogy már nemcsak az elhangzott nyilatkozatokat adja vissza a sajtószerv, hanem az újságíró azokból levont következtetéseit is. Az ilyen módon bemutatott nyilatkozat sajtóhelyreigazítási kérelem keretei között történt kiigazítása a véleménynyilvánítási szabadság legenyhébb, szükséges és arányos korlátozása.

Az elsőfokú bíróság ezért az Smtv. 12. § (1) bekezdés alapján helytállóan kötelezte az alperest helyreigazítás közzétételére, az elsőfokú ítélet megváltoztatására a fellebbezésben hivatkozott okokból nem volt alap.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntését a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, erre tekintettel a felperes javára a másodfokú bíróság a Pp. 364. § folytán alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) bekezdés alapján, óránként 5000 forint munkadíjat, és a csatolt költségjegyzék szerint - tárgyalás hiányában a tárgyalási időtartamra számítható egy óra nélkül - két munkaórát figyelembe véve, összesen 10.000 forint+áfa ügyvédi munkadíj, mint másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte a II. rendű alperest.

A le nem rótt fellebbezési illetékről a másodfokú bíróság a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2018. november 10.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Istenes Attila s.k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
bíró